

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1504

Vragen van de leden **Spekman** (PvdA) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel over *de knelpunten bij de opvang van zieke vreemdelingen* (ingezonden 18 januari 2012).

Antwoord minister **Leers** (Immigratie, Integratie en Asiel) (ontvangen 13 februari 2012).

Vraag 1

Herinnert u zich uw toezegging over het oplossen van de knelpunten bij de opvang van zieke vreemdelingen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe kan uw toezegging precies worden begrepen?

Antwoord 2

Tijdens het debat in de Tweede Kamer over de begroting Immigratie en Asiel werden de dilemma's geschetst die spelen bij de uitvoering van de motie die ertoe strekt om aan uitgeprocedeerde asielzoekers, onder bepaalde voorwaarden, opvang te verlenen gedurende hun medische procedure. Mij werd gevraagd of ik open sta voor verbeteringen. Ik heb toegezegd hier werk van te maken.

Vraag 3

Kunt u aangeven wat de oorzaken zijn dat van de ruim 300 aanvragen voor opvang vanwege medische problemen er in slechts 15 zaken daadwerkelijk opvang is geboden?

Antwoord 3

Van de 300 aanvragen zijn ongeveer 120 pakketten compleet bevonden en is er een afspraak gemaakt om de aanvraag in te dienen.

Van de 120 ingediende aanvragen is in ongeveer 15 gevallen direct bij de indiening van de aanvraag uitstel van vertrek (artikel 64 Vw) verleend op basis waarvan rechtmatig verblijf en recht op opvang is ontstaan gedurende

¹ Toezegging gedaan tijdens het debat in de Tweede Kamer over de begroting Immigratie & Asiel op 17 november jl.

de procedure om verblijf op medische gronden. In deze gevallen zijn namelijk alle benodigde gegevens overgelegd, maar kon op dat moment nog geen beslissing op de aanvraag worden genomen. In ongeveer 15 aanvragen is direct verblijf op medische gronden verleend. Ongeveer 90 aanvragen zijn direct afgewezen omdat niet aan de voorwaarden voor verblijf op medische gronden werd voldaan.

Van ongeveer 180 ex-asielzoekers waren de aangeleverde (medische) gegevens niet compleet. In ongeveer 100 zaken hiervan ontbrak de toestemmingsverklaring, was deze niet compleet of ontbrak een geldig document voor grensoverschrijding dan wel andere bescheiden waarmee de nationaliteit aangetoond wordt of aannemelijk kon worden gemaakt. In de overige ongeveer 80 zaken waren de relevante medische gegevens onvolledig.

Vraag 4 en 7

Deelt u de mening dat de strekking van de aan deze opvang ten grondslag liggende door de Kamer aangenomen² om te voorkomen dat zieke vreemdelingen op straat belanden, bij de huidige wijze van uitvoering onvoldoende recht wordt gedaan?

Op welke wijze kunt u ervoor zorgen dat de knelpunten voor het verkrijgen van opvang voor zieke vreemdelingen worden opgelost zodat zij niet meer op straat belanden?

Antwoord 4 en 7

Nee, deze mening deel ik niet. Op basis van de Ex-Ante Uitvoeringstoets (EAUT) die in de zomer van 2009 is uitgevoerd, werd verwacht dat het naar schatting om een maximale doelgroep van ongeveer 1200 ex-asielzoekers per jaar zou gaan. Op basis van de cijfermatige bevindingen moet worden gesteld dat een uiterst gering aantal ex-asielzoekers gebruik maakt van de mogelijkheden die de motie biedt. Voor ex-asielzoekers die wél gebruik willen maken van de mogelijkheden die de motie biedt, maar de aangeleverde (medische) gegevens niet compleet aanleveren, zal ik stimuleren dat het aantal incomplete dossiers gereduceerd wordt, bijvoorbeeld door de informatievoorziening te verbeteren, zoals ik tijdens de begrotingsbehandeling heb aangegeven.

Vraag 5

Klopt het dat een zieke asielzoeker, wiens asielaanvraag is afgewezen en die tegen die afwijzing in hoger beroep is gegaan, niet in aanmerking kan komen voor opvang vanwege medische redenen, omdat de asielzoeker dan nog niet is uitgedeed, en hij daardoor op straat belandt? Deelt u de mening dat zo'n zieke asielzoeker ook in de hoger beroepsfase opvang moet kunnen krijgen, als hij aan de overige voorwaarden voldoet? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid dit in uw beleid aan te passen?

Antwoord 5

Nee, dat klopt niet. Hoger beroep tegen een afgewezen asielaanvraag heeft geen schorsende werking waardoor er op de afgewezen asielzoeker een vertrekplicht rust. Indien er sprake is van medische problematiek staat het de afgewezen asielzoeker vrij om uitstel van vertrek op grond van artikel 64 Vreemdelingenwet aan te vragen. De afgewezen asielzoeker kan – onder voorwaarden – in aanmerking komen voor opvang.

Indien tegen een afgewezen asielaanvraag in hoger beroep wordt gegaan, kan daarnaast tegelijkertijd om het treffen van een voorlopige voorziening worden verzocht. Indien de rechter het verzoek toewijst, krijgt de afgewezen asielzoeker weer rechtmatig verblijf in Nederland. Het recht op opvang herleeft dan gedurende de hogere beroepsfase. Ik zie dan ook geen aanleiding om dit beleid aan te passen.

Vraag 6

Klopt het dat een vreemdeling die een medische aanvraag doet en tevens om opvang verzoekt, bij een afwijzing van de aanvraag geen opvang verleend wordt, ook niet als de rechtbank de voorlopige voorziening tegen die afwijzing toewijst? Deelt u de mening dat zo'n zieke vreemdeling in het geval van een toegewezen voorlopige voorziening opvang zou moeten worden

² Kamerstuk 30 846, nr. 4.

verleend? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid dit in uw beleid aan te passen? Bent u in dit kader bereid om rechtbanken, in het geval van medische aanvragen waar tevens om opvang is verzocht, te verzoeken om verzoeken om voorlopige voorzieningen met spoed te behandelen?

Antwoord 6

Nee, dat klopt niet. Voor een afgewezen asielzoeker die tijdens de lopende medische procedure opvang heeft gekregen op grond van de motie, volgt bij een afwijzende beslissing een vertrektermijn en eindigt uiteindelijk het recht op opvang. Tegen deze beslissing kan bezwaar worden gemaakt maar dit levert geen rechtmatig verblijf op. Daarom zal de bezwaarprocedure veelal gepaard gaan met een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening. Bij een toewijzing van de voorlopige voorziening krijgt de afgewezen asielzoeker weer rechtmatig verblijf in Nederland. Het recht op opvang herleeft dan gedurende de bezwaarfase.

Bij andere vreemdelingen met medische problematiek, die niet de procedure van de motie volgen, leidt een toewijzing van de voorlopige voorziening niet alsnog tot recht op opvang. Zij hebben immers ook geen recht op opvang gehad gedurende de procedure in eerste aanleg. Zij hebben wel rechtmatig verblijf en zij mogen de beslissing op het bezwaar in Nederland afwachten.